

آینده فرزندان ما را با هم میسازیم

جهت ارتباط با ما کلیک کنید

پشتیبانی لحظه ای محصولات

ورود به سایت مشق آنلاین

اینستاگرام مشق آنلاین

مشق آنلاین

شناسه نشر دیجیتال : ۱۳۴۶۶

مشخصات : کتاب دیجیتال با فرمت PDF

یادداشت

خرید و مشاهده مشخصات اثر به طور انحصاری در سایت:

MashghOnline.ir

ناشر دیجیتال مبتنی بر خط و مبتنی بر حامل های رایانه ای

نام کتاب : (آموزش درس اول فارسی کلاس سوم ابتدایی)

ناشر : مشق آنلاین

صاحب اثر : سید امیر بنی طبا

شناسه ثبت : 397842

کلیه حقوق چاپ و نشر این اثر برای وب سایت مشق آنلاین محفوظ است.

هیچ شخص حقیقی یا حقوقی حق چاپ یا انتشار تمام یا بخشی از این اثر را ندارد.

انتشارات مشق آنلاین دارای مجوز از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به شماره ۱۰۶۵۸۶۹۲۹۷۱۱ و پروانه نشر به شماره ۱۳۴۶۶ میباشد.

متخلفین به موجب بند ۵ از ماده ۲ قانون حمایت از ناشران تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

نمادها و صلاحیت ها

چکیده درس ۱

فارسی کلاس سوم ابتدایی

درس اول محلّه ما

- معرفی محلّه به عنوان یکی از مهم ترین نهادهای اجتماعی
- آشنایی دانش آموزان با وظایف خود در خصوص محلّه زندگی
- طبقه بندی واژگان ذهنی دانش آموز
- آشنایی با تکواژه های جمع «ان»، «ات»

در اینجا تکواژ جمع نوعی تکواژ صرفی است که معنای جمع را به واژه‌ی پایه می‌افزاید.

نکته

نکات مهم

در زبان فارسی برای جمع بستن از «ها»، «ان» و «ات» استفاده می‌کنیم. مانند: «درخت‌ها» یعنی چند **درخت**، «سبزیجات» یعنی چند نوع سبزی، «دختران» یعنی چند دختر که برای نشان دادن چند چیز استفاده می‌شود. برای جمع بستن همه‌ی کلمه‌ها از «ها» می‌توانیم استفاده کنیم. مانند: زن‌ها، فرشته‌ها، گل‌ها، راننده‌ها و داناها. اسم‌هایی که آخر آنها «ا» یا «ی» باشد نشانه‌ی جمع «ان» به صورت «یان» ظاهر می‌شود. مانند: دانایان، روحانیان اسم‌هایی که آخر آنها «-ه» (هـ)، نشانه جمع «ان» صورت «گان» ظاهر می‌شود؛ مانند: زندگان، رانندگان و فرشتگان «ات» یکی از نشانه‌های جمع است. به عنوان مثال «ترشیجات» یعنی مجموعه‌ای از انواع ترشی‌ها. اما همه‌ی کلمه‌ها را نمی‌توان با «ات» جمع بست. بعضی واژه‌ها مخصوص مکان خاصی هستند و ما را به یاد آن می‌اندازند. **مثال:** کلمه‌های خیابان، کوچه، نانوايي، پارک و ... مخصوص محلّه هستند و با شنیدن آنها به یاد محلّه می‌افتیم.

۱- یکبار از روی درس صامت خوانی کن و ادامه‌ی جمله‌ها را بنویس.

الف) پسر گفت: «امروز مسابقه‌ای بین.....»
ب) با شنیدن این حرف، امید.....

۲- جدول زیر را مانند نمونه کامل کن.

کلمه	«ها»	«ان»	«ات»
جایزه			
مسابقه			
دوست			
کودک	کودک‌ها	کودکان	-
خاطره			

۳- برای هر کدام از نشانه‌های زیر یک کلمه از درس پیدا کن و بنویس.

«ق»	«ط»		«ای»
«ظ»	«ح»		«ها»
«ص»	«ز»		«غ»

۴- با دیدن کلمه‌های زیر، چه چیزهایی را به یاد می‌آوری، بنویس.

برای هر کدام ۴ مورد بنویس.

الف) بهار:
ب) فوتبال:
ج) مسجد:

۵- با استفاده از متن درس، عبارتهای زیر را کامل کن.

- مواد - گنبد
- صف - مغازه‌ها و
- گلدسته‌های - بچه‌های

۶- با توجه به متن درس، جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب کامل کن.

امید، همراه پدرش، از بازارچه که به میدان، رسیدند. در یک سوی میدان
..... بزرگی دیده می‌شد. گنبد و گلدسته‌های بلند آن،
خاصی داشت. در سوی دیگر، بوستان و بزرگی بود. که در انتهای آن،
..... دیده می‌شد و زیادی آنجا بودند.

۷- کدام یک از جمله‌های درس را هرگز فراموش نمی‌کنی؟ از روی آنها بنویس.

۸- برای هر تصویر دو جمله‌ی «با معنا» بنویس.

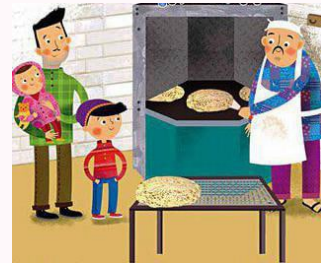
(طوری که همه‌ی جمله‌ها با هم مرتبط باشند.)

۱-
۲-

۱-
۲-

۱-
۲-

جمله‌های نوشته شده را به ترتیب کنار هم بنویس و بخوان.

.....
.....

درسنامه درس ۱

فارسی کلاس سوم ابتدایی

درس اول

محلّه‌ی ما

اهداف

- معرفی محلّه به عنوان یکی از مهم‌ترین نهادهای اجتماعی به دانش‌آموزان
- آشنایی دانش‌آموزان با وظایف خود در خصوص محلّه زندگی
- تقویت رفتارهای غیرکلامی و افزایش دقت بصری
- آشنایی با تک‌واژه‌های جمع (ها، ان، ات)

این داستان درباره پسر بچه‌ای به نام امید است که به تازگی به محلّه‌ی جدید اسباب کشی کرده اند؛ امید به دلیل اینکه در این محلّه‌ی جدید هیچ دوست و آشنایی ندارد، احساس دلتنگی و تنهایی می‌کند اما یک روز که همراه پدرش به بیرون از خانه می‌رود با یکی از بچه‌های محلّه که در حال بازی فوتبال هستند آشنا می‌شود. آن بچه به امید می‌گوید که به دلیل بیماری دروازه بان تیم شان ناراحت است و در این موقع پدر امید از مهارت امید در دروازه بانی تعریف می‌کند و همین باعث می‌شود که آن روز امید به جای دروازه بان بیمار بازی کند و بازی خوب او باعث می‌شود که همه او را دوست داشته باشند و خیلی زود دوستان جدیدی برای خودش در این محلّه پیدا کند.

درست و نادرست

(صفحه ۱۵)

۱- آفرین پاسخ درست می‌باشد.

۲- کلمه پاسخ نادرست می‌باشد.

درک مطلب

(صفحه ۱۵)

۱- در انتهای بوستان زمین فوتبال بود و با کسی که گفتگو می‌کرد شنید دروازه بان آنها بیمار است امید دروازه بان تیم شد و بسیار خوب بازی کرد بچه‌های محلّه بیشتر او را شناختند و با او دوست شدند.

۲- محلّه‌ی ما دارای یک پارک کوچکی است که بچه‌ها و بزرگترها در آن به گردش و بازی مشغول هستند و یک مسجد و بازار چه که مردم برای خرید به آنجا می‌روند.

ما، با شنیدن بعضی از کلمه‌ها، کلمه‌های دیگری را نیز به یاد می‌آوریم. مثلاً کلمه‌ی ورزش، کلمه‌هایی مانند توپ، فوتبال، والیبال و ... را به یاد ما می‌آورد.

مثال:

با شنیدن هر یک از واژه های زیر، چه کلمه هایی را به یاد می آورید؟

کوچه: ، ، زمستان: ، ،

مدرسه: ، ، مسجد: ، ،

پاسخ:

کوچه: خانه، بقالی، دیوار، درخت، پارک و

زمستان: برف، سرما، آدم برفی، اسکی و

مدرسه: کتاب، کلاس، دفتر، مداد و

مسجد: نماز، اذان، سجاده، مهر و

(صفحه ۱۸)

بیاموز و بگو

بیچه ها ما در سال گذشته یاد گرفتیم که اگر بخواهیم چیزی یا موجودی یا شی مورد نظری را که از یک عدد بیشتر است را صدا کنیم آنها را به صورت جمع بکار می بریم و آنها را در گفتگو های خود به کار می بریم.

نشانه های جمع عبارتند از: ((ات))، ((ها)) و ((ان)) که این کلمات را در آخر کلمات مورد نظر اضافه می کنیم و آنها را صدا می زنیم.

بیشتر کلمات در زبان فارسی با نشانه ی ((ها)) جمع بسته می شوند، مانند: میز + ها = میزها، کلاس + ها = کلاس ها و....

بعضی از کلمات در زبان فارسی با نشانه ی ((ات)) جمع بسته می شوند، مانند: قطعه + ات = قطعات یعنی چند قطعه.

بعضی از کلمات در زبان فارسی با نشانه ی ((ان)) جمع بسته می شوند، مانند: دختر + ان = دختران یعنی چند دختر

اکنون با دقت به نوشته ی زیر توجه کن.

موجودات، یعنی چند موجود، که بهتر است بگوییم موجودها.

حیوانات، یعنی چند حیوان، بهتر است بگوییم حیوان ها.

جملات، یعنی چند جمله، بهتر است بگوییم جمله ها.

کلمات، یعنی چند کلمه، بهتر است بگوییم کلمه ها.

قطعات، یعنی

لحظات، یعنی.....

خاطرات، یعنی.....

توجه: بعضی از کلمه ها که آخر آنها به ((ات)) و یا ((ان)) ختم می شود، جمع نیستند؛ و آنها را جمع نمی بندیم مانند: «ان» به ((تابستان)) یا ((گلستان)) که جمع نیستند .

حالا بچه ها سوال اینجاست که ما از کجا بدانیم چه کلمه ای جمع هست یا نه؟ خیلی ساده است، برای اینکه بفهمیم کلمه ای جمع هست یا نه بهتر است که آخر کلمه هایی که ((ات)) و ((ان)) است را حذف کنیم اگر معنی داد جمع است و اگر معنی نداد جمع نیست.

مانند: آسمان که اگر ((ان)) آخرش را حذف کنیم می شود آسم، که دیگر معنی آسمان نمی دهد، پس جمع نیست.

واژه نامه درس اول : محله ی ما

کلمات هم معنی: 😊😊

انتها : آخر ، پایان

بوستان : پارک

بغل : آغوش، میان دو دست

خاطرات : یادها ، خاطره ها

درون : داخل

مقابل : رو به رو

شروع : آغاز

عظمت : بزرگی

محله : قسمتی از یک شهر یا روستا

قنادی : شیرینی فروشی

صمیمی : همدل و مهربان

سنجاقک : حشره ای زیبا و تند پرواز با دو بال بلند و نازک ، چشم های بزرگ و شاخک های بلند

بازارچه : بازار کوچک

ثبت نام : نوشتن اسم ، نام نویسی

نگران : دلواپس

خیال : فکر

دکان : مغازه

ناراحت : غمگین

عادت : آنچه بر اثر تکرار، رفتار همیشگی انسان می شود.

فیروزه ای : به رنگ فیروزه ، آبی متمایل به سبز

اطراف : دور و بر

کینه : دشمنی کسی را در دل داشتن

لحظه : زمان

فعالیت های یادگیری درس اول

الف) در متن زیر بجای کلمه مشخص شده کلمه هم معنی را پیدا کن و داخل کمانک بنویس.

۱. گنبد فیروزه ای (.....) و گل دسته های بلند آن، عظمتی (.....) داشت.

۲. امید از مقابل قنّادی (.....) گذشت و به شیرینی هایی که چیده شده بود نگاه کرد.

ب) وصل کن. ج) جدول زیر را مانند نمونه کامل کن.

کلمه	ها	ان	ات
پدر	پدرها	پدران	×
گل			
مسابقه			
مداد			

لحظات
قطعات
افتخارات
خاطرات

خاطره ها
افتخارها
قطعه ها
لحظه ها

د) جمله های زیر را با کلمه های مناسب تکمیل کن.

ماهرانه - عادت - خاطرات - مغازه - صورت

۱. باشنیدن این حرف، امید تیم فوتبال محله قبلی خود را به یاد آورد.

۲. امید هنوز به محله ی جدید نکرده بود.

۳. بازارچه تعدادی زیادی و دکان کوچک و بزرگ داشت.

و) غلط هایی املائی متن زیر را پیدا کنید و شکل های صحیح آن را بنویسید.

او با دقت به اتراف نگاه می کرد بوی نان تازه می آمد . چند نفری در سف نانوائی ایستاده بودند. بازارچه تعداد زیادی مقازه و دکان کوچک و بزرگ داشت.

ز) با دیدن کلمه ی مدرسه، چه چیزی هایی در ذهنتان شکل می گیرید؟ آنها را بنویسید.

.....

لغات درس ۱

فارسی کلاس سوم ابتدایی

لغت های درس ۱ فارسی

هم معنی	
پایان - آخر - پایان	بوستان: پارک
بغل: آغوش - میان دو دست	خاطرات: یادها - خاطره ها
درون: داخل	مقابل: روبه رو - جلئ
شروع: آغاز	عظمت: بزرگی
محلّه: قسمتی از یک شهر یا روستا	قنّادی: شیرینی فروشی
صمیمی: همدل و مهربان	بازارچه: بازار کوچک
ثبت نام: نوشتن اسم - نام نویسی	نگران: دلواپس
خیال: فکر	دکان: مغازه
ناراحت: غمگین	عادت: آنچه بر اثر تکرار رفتار همیشه‌گی شود
فیروزه‌ای: به رنگ فیروزه-آبی متمایل به سبز	اطراف: دور و بر
کینه: دشمنی کسی را در دل داشتن	لحظه: زمان
تیم: گروه	محل: جا
برگزار: برپا - انجام	بعضی: تعدادی
سنجاقک: حشره ای زیبا و تندپرواز با دو بال بلند و نازک، چشم های بزرگ و شاخک های بلند	
متضاد	
آشنا: غریب	انتها: ابتدا
با دقت بی دقت	بیمار: سالم
آغاز: پایان	مفید: مضر
هم خانواده	
محلّه: محل	وسایل: وسیله
خارج: خروج	عظمت: عظیم
خاطرات: خاطره	حساس: حس

تکلیف خانه درس ۱

فارسی کلاس سوم ابتدایی

درس اول

۱. با توجه به متن درس به ترتیب شماره گذاری کن.

□ امید از مقابل قنّادی گذشت و به شیرینی هایی که چیده شده بود، نگاه کرد.

پسر با خوش حالی، نگاهی به امید کرد و گفت: « پس زود لباس دروازه بان تیم را بپوش. »

□ بوستان، فضای سبز بسیار زیبایی داشت.

تابستان بود. امید با خانواده اش تازه به این محله آمده بود.

□ امید همراه پدرش، از خانه خارج شد. او با دقت به اطراف نگاه می کرد.

۲. کلمه های مخالف را، هم رنگ کن.

خوش حال	کوچکی	شروع	انتهای
پایان	نراحت	عظمت	ابتدا

۳. حروف کلمه های زیر، به هم ریخته اند، آن ها را مرتب کن و یک کلمه ی معنی دار بساز.

اطراف : راح ن ت ا : ه ا م ز خ : ظ ل ح ه :

۴. کلماتی را که جمع هستند، در جاهای خالی بنویس.

..... و و و و

آبان، ایمان، حشرات، تعمیرات، مهربان، گیلان، پهلوانان، ایران، جوانان، داستان، کتاب ها، باغبان

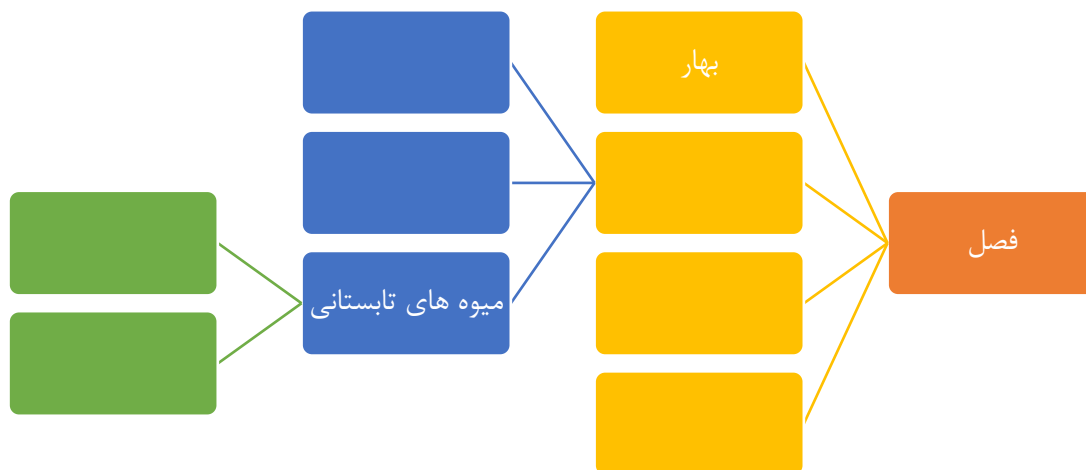
۵. در جملات زیر، برخی از حروف جا افتاده اند؛ کلمه ها را بنویس تا جمله ها کامل شوند.

- بوستان، ف..... ای سبز بسیار زیبایی داشت. - امید خا..... رات تیم فوتبال محله ی قبلی خود را به یاد

آورد.

- امید خود را م..... رقی کرد. - امروز مسابقه ی فوتبال برگ..... ار می شود.

۶. با توجه به کلمه ی « فصل » شبکه ی مفهومی زیر را کامل کن.

۷. با توجه به نمونه، جدول را کامل کن. (حروف اصلی هر کلمه را پیدا کن و با هر کدام، یک کلمه ی تازه بنویس.)

کلمه	حرف	کلمات ساخته شده با هر حرف
اطراف	ط ر ف	طناب - رضا - فریبا
لحظه		
معرفی		

۸. هم معنی کلمه های زیر را بنویس.

فیروزه ای:

محلّه:

نگران:

قنادی:

اطراف:

بوستان:

عظمت:

آزمون درس ۱

فارسی کلاس سوم ابتدایی

گزینه ی درست را با علامت مشخص کنید.

■ معنی کدام کلمه ، درست نیست ؟

○ (ب) مادر

○ الف (ف) عظمت : بزرگی

○ (د) مادر

○ ج (ج) خدا

■ قطعات یعنی :

○ (ب) مادر

○ الف (ف) عظمت : بزرگی

○ (د) مادر

○ ج (ج) خدا

در جاهای خالی کلمات مناسب بنویس.

■ مسجد محله ی امید خیلی بزرگ بود و گنبد و گلدسته های زیبا داشت.

■ هر محله دارای خیابان ، بازار ، و مدرسه است .

به پرسش های زیر پاسخ کوتاه بدهید .

■ معنی کلمه «پارک» چیست ؟.....

■ در بازی فوتبال ، چه کسی از دروازه مراقبت می کند ؟.....

به سوال های زیر با دقت و کامل پاسخ بدهید .

■ مخالف کلمه های زیر را بنویس

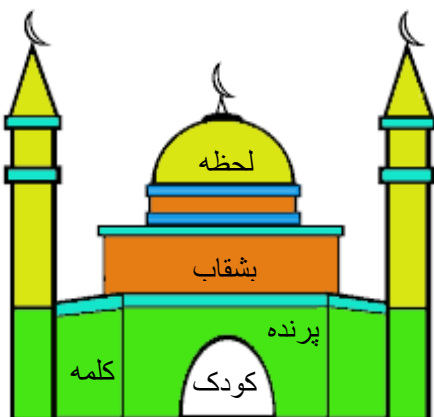

■ با توجه به الگوی کلمه ها ، الگوها را ادامه بده و دلیل آن را بیان کن .

-نانوایی ، قنادی، بازارچه ، ، ، : دلیل من :

-کوچه ، خانه ، ، ، ، : دلیل من :

■ کلمه های داخل تصویر را با نشانه های « ها - ان - ات » ترکیب کن و بنویس .

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

■ برای جدول روبرو سوال طراحی کن .

د	خ	ت	ر	ا	ن
س	ا	ع	ا	ت	
ا	ط	ر	ا	ف	
م	ع	ر	ف	ی	
ک	ت	ا	ب	ه	ا

- ۱-
 ۲-
 ۳-
 ۴-
 ۵-

■ نقطه هایی از املا فراموش شده است . نقطه ها را در جای مناسب قرار بده و تعداد آن ها را در قسمت زیر بنویس .

اسد ، همراه مدرس ار خانه خارج شد . او نا دق به اطراف نگاه می کرد . بوی نان ناره می آمد . حد نفری در صف نانوانی اسساده بودید . کمی حلور به نارارحه رسیدند . نارارحه ی بررگی بود و نعداد رنادی معاره و دگان کوحک و بررگ داسب . بعضی ار آنها لاس و کف و کفس می فروحسد .

■ در متن زیر کلمه هایی که صدای «ا» استنا دارند با کشیدن خط قرمز دور آن ، مشخص کن .

امید ، همراه پدرش ، از خانه خارج شد . او خیلی خوش حال بود و به اطراف نگاه می کرد . بوی نان تازه دوباره همه جا پیچیده بود . وقتی همراه پدرش برای خرید به فروگاه رفتند ، کمی موز ، سبزی ، هلو و آلبالو خریدند . امید گفت : « اگر با دوچرخه ام آمده بودم ، بیشتر می توانستم در آوردن چیزهایی که خریده ایم ، کمک کنم» پدرش گفت : «خودت را ناراحت نکن ، چون می خواستیم قدم بزنیم پیاده آمدیم . زیاد هم سنگین به نظر نمی آیند . قبلاً از دگان های محلّه خرید می کردیم ولی امروز از محلّه ی دیگری خرید کردیم و کمی راهمان دور شد .»

مهارت نگارش

■ خاطره ی زیر را بخوانید سپس به پرسش های آن پاسخ دهید .

یک روز که هوا خیلی گرم و سوزان بود ، با بچه های محلّه جدیدمان ، برای بازی فوتبال قرار گذاشتیم . ما برای بازی به دنبال جایی مناسب و تقریباً بزرگ می گشتیم . جواد ، از بچه های محلّه ی دیگر ، به جمع ما پیوست و گفت : «نزدیک خانه ی ما یک زمین چمن در حال ساخت است » همه با هم به آنجا رفتیم ، کارگران زحمت کش شهرداری مشغول کار بودند چند نفر تصمیم گرفتند برای آنها آب خنک بیاورند ، ما هم برای کمک به آنها اعلام آمادگی کردیم . زمین چمن در مدت ۴ روز آماده شد . این زمین برای ما عزیز و دوست داشتنی است زیرا در ساخت و تکمیل آن همه با هم تلاش کردیم .

۱- خاطره ی بالا شما را یاد کدام شعر معروف می اندازد ؟

.....

۲- اگر هر کدام از بچه ها جداگانه کمک می کردند بهتر بود یا همه با هم ؟ چرا ؟

.....

گام به گام فارسی

درس اول

کلاس سوم ابتدایی

درس و نادرست

۱. محله‌ی جدید، نانوايي، مسجد و بازار داشت. **درست**

۲. روبه‌روی مدرسه‌ی امید، بوستان بزرگی است. **نادرست**

درک مطلب

او به عنوان دروازه بان انتخاب شد و بسیار خوب بازی کرد. از آن

به بعد بچه های محل او را شناختند و با او دوست شدند.

۱. آن روز، امید چگونه توانست دوستان زیادی پیدا کند؟

۲. با توجه به متن درس، حالا تو محله‌ی خود را برای دوستانت معرفی کن.

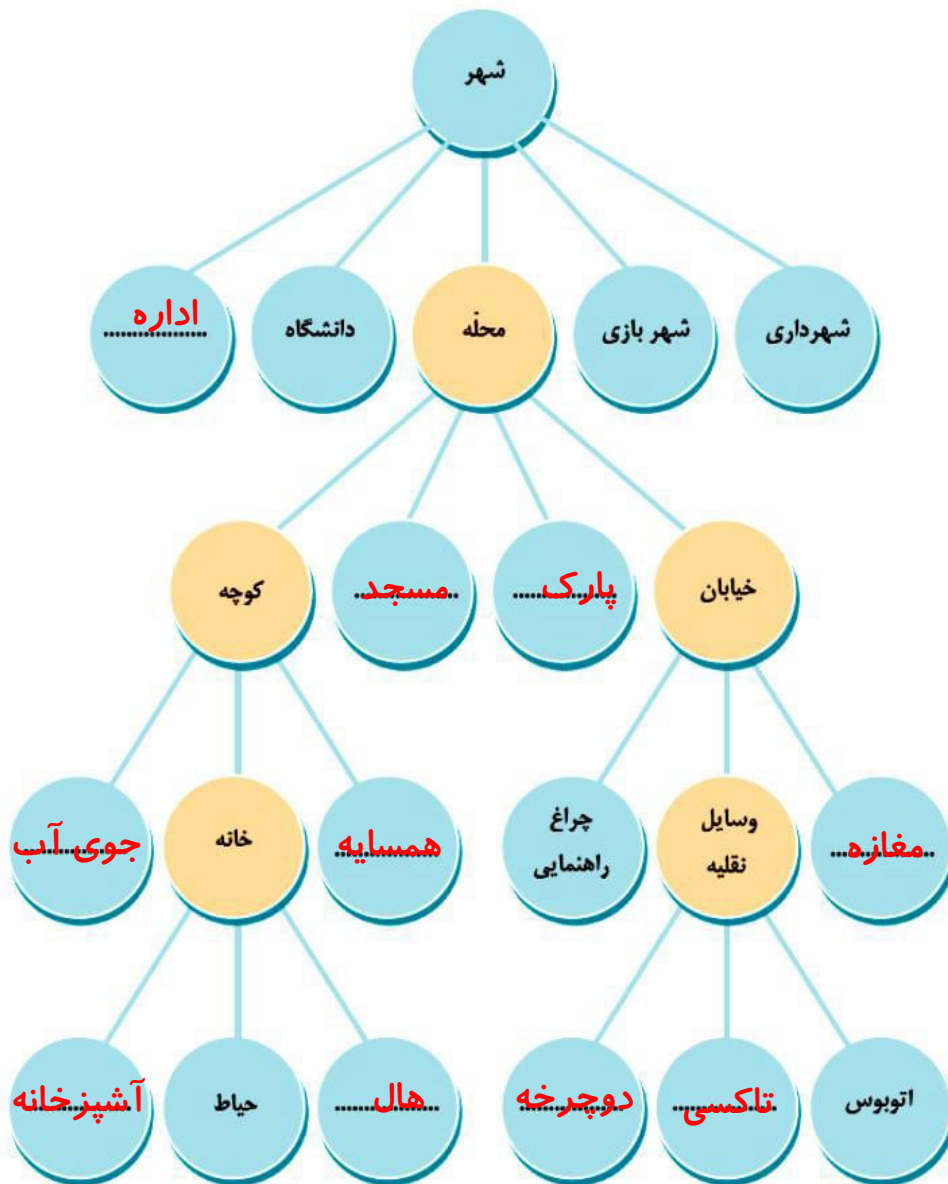
۳. چرا امید در محله‌ی جدید ناراحت بود؟ چون هنوز به محله‌ی جدید عادت نکرده

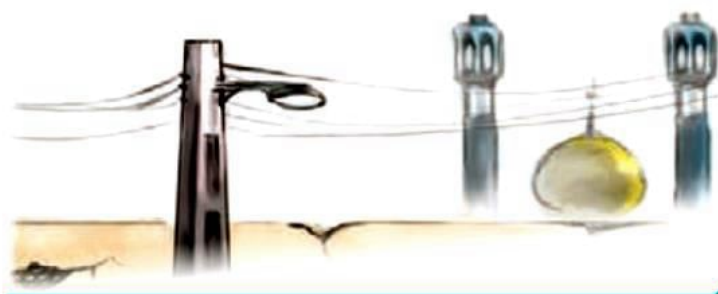
بود و دوستی در آنجا نداشت.

به این نمودار با دقت نگاه کن و جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب کامل کن.

نگاه کن و بگو

خرابی را به پدر و مادرشان اطلاع دادند.

بچه ها دیدند که دیوار مسجد خراب شده است.

به کمک بزرگترها دیوار مسجد را بازسازی کردند.

آنها به همراه پدر و مادرشان به مغازه رنگ فروشی رفتند.

سال گذشته آموختی:

- بچه‌ها، یعنی چند بچه.
 - کتاب‌ها، یعنی چند کتاب.
 - دختران، یعنی چند دختر.
 - پسران، یعنی چند پسر.
- اکنون با دقت به نوشته‌ی زیر توجه کن.

- موجودات، یعنی چند موجود، موجودها.
 - حیوانات، یعنی چند حیوان، حیوان‌ها.
 - جملات، یعنی چند جمله، جمله‌ها.
 - کلمات، یعنی چند کلمه، کلمه‌ها.
- حالا تو بگو:

■ خاطرات، یعنی چند **خاطره**، **خاطره** ها

■ لحظات، یعنی چند **لحظه**، **لحظه** ها

■ قطعات، یعنی چند **قطعه**، **قطعه** ها

نمایش بی کلام (پانتومیم)

- گروه‌های خود را تشکیل دهید.
- در هر گروه، یک کلمه‌ی مناسب انتخاب کنید.
- حالا نماینده‌ی گروه اول پیش گروه دوم برود تا کلمه‌ی انتخابی آن‌ها را بشنود (مثال رانندگی). نماینده‌ی گروه اول باید با حرکات دست و بدن و بدون کلام دوستان هم‌گروهی خود را متوجه کلمه‌ی «رانندگی» کند.
- اگر شما در گروه اول کلمه‌ی مورد نظر را درست بگویید، برنده می‌شوید.
- حالا نماینده‌ی گروه دوم، نزد گروه اول برود تا کلمه‌ی مورد نظر آن‌ها را بشنود.
- به همین ترتیب، بازی را با کلمات گروه‌های دیگر ادامه دهید.

والدین و مربیان گرامی

- محصولی که در دست دارید دارای مجوز نشر و ثبت شده در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی می‌باشد.
- در صورت کپی برداری، فروش، ارسال، برداشتن لوگو یا انتشار آن برای دیگران، طبق قوانین جرایم رایانه ای با شما برخورد خواهد شد و شما موظف به جبران خسارات وارده به انتشارات مشق آنلاین خواهید بود.
- مربیان و مدارس مجاز به حذف لوگو مشق آنلاین از محصولات **نیستند** لذا می‌توانیم در صورت خرید قانونی از سایت مشق آنلاین، لوگو درخواستی شما را طبق نظر شما به صورت رایگان در محصولات قرار دهیم.

نمادها و صلاحیت‌ها

